

Povedomie verejnosti o význame vody treba posilňovať

Koncom roka 2000 vstúpila v EÚ do platnosti smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ustanovujúca rámec pôsobnosti Spoločenstva v oblasti vodnej politiky, tzv. Rámcová smernica o vode. Na rozdiel od predchádzajúcich starších právnych predpisov EÚ, ktoré riešili problematiku vôd viac-menej „každý zo svojho pohľadu“, Rámcová smernica o vode zaviedla nový, integrovaný prístup k ochrane vôd a poukazuje na potrebu dôsledného plánovania, nielen vodohospodárskych aktivít, komplexne na celom území povodia riek.

Na princípy uplatňované v tejto európskej smernici upozorňuje aj projekt „Posilnenie povedomia verejnosti o význame vody pre život, jej ochrany a udržateľného využívania v súlade s Rámcovou smernicou o vode“, a to cestou zvyšovania informovanosti najmä mládeže, ale aj ostatnej širokej laickej a odbornej verejnosti, o nenahraditeľnosti vody ako látky nevyhnutnej pre život na našej planéte a o nevyhnutnosti dodržiavania zásad Rámcovej smernice o vode na zabezpečenie udržateľného využívania vôd, garantujúceho dostatočné množstvo a kvalitu vody aj pre ďalšie generácie.

Projekt od januára 2010 do decembra 2013 realizuje Výskumný ústav vodného hospodárstva v spolupráci s DAPHNE – Inštitútom aplikovanej ekológie a Slovenskou agentúrou životného prostredia za finančnej podpory Európskej únie z programu LIFE+ a z príspevku MŽP SR.

Ciele a aktivity projektu

Cieľom projektu je zmeniť tie návyky a postoje spotrebiteľov k využívaniu vodných zdrojov, ktoré často vedú k znečisteniu vôd a k ich neudržateľnému využívaniu. Aktivity, realizované v rámci projektu, sú preto zamerané na:

- zdôraznenie funkcie nenahraditeľnosti vody pre život a predstavenie praktických spôsobov, ako môže každý človek šetriť vodu pri každodenných činnostiach – slogan „Voda je život“;
- objasňovanie dôsledkov znečistenia vôd a zdôrazňovanie významu čistenia odpadových vôd – slogan „Znečistenie vody vás môže zabiť“;
- šírenie informácií o potenciálnom ohrození kvality a množstva pitnej vody, napr. nadmernými odbermi, znečistením z priemyslu a poľnohospodárstva, vplyvom zmeny klímy – slogan „Pohár pitnej vody nad zlato“;
- posilňovanie záujmu detí o problematiku vody – slogan „Hrou a učením k informáciám o vode“;
- posilňovanie kladného postoja verejnosti a iných zainteresovaných strán k takej zmene návykov spojených so spotrebou a využívaním vôd, ktoré povedú k celkovej ochrane a racionálnemu využívaniu vodných zdrojov;

„Vodný“ seminár pre pedagógov základných a stredných škôl

Výstava Voda je život priťahla na Radnicu v Banskej Bystrici žiakov základných škôl

Školská súťaž Vodná akadémia slávnostne ukončila svoju plavbu počas osláv Medzinárodného dňa Dunaja 2013. V strede ambasádor súťaže, herec Juraj Kemka s členmi víťazného tímu ZŠ Kudlovska v Humennom

Ktorá kvapka (guľôčka) sa dlhšie udrží v krajine? Tá v prirodzenom kľukatom koryte rieky? Alebo tá v zregulovanom napriamom koryte?

Webová stránka projektu

- stimulovanie inštitúcií angažovaných v oblasti vodného hospodárstva k lepšej vzájomnej komunikácii pri riešení problémov spojených s vodohospodárskym plánovaním.

Realizované akcie

- Informačná a mediálna kampaň:** informačné letáky pre poľnohospodárov, starostov obcí a domácnosti s návodmi, ako riešiť problematické otázky ochrany vôd, krátky filmový spot *Voda je život* a propagačné a vzdelávacie aktivity k Svetovému dňu vody a Svetovému dňu mokradí.
- Internetová stránka** www.vodajezivot.sk členená na tri kategórie návštevníkov: „Deti a mládež“, „Laická verejnosť“ a „Odborná verejnosť“.
- Vzdelávacie materiály:** metodické príručky a pracovné listy pre učiteľov I. a II. stupňa základných škôl a pre učiteľov stredných škôl (*Ponorme sa do vodných tajomstiev*, *Vodný svet pod lupou*, *Na každej kvapke záleží*), plagáty *Voda je život*, slúžiace ako interaktívna pomôcka k príručkám, a maľovanka *Vodný svet v obrázkoch* pre deti predškolského veku.
- Vzdelávacie semináre:** seminár *Problémy ochrany vôd*, zameraný na ochranu podzemných vôd a na ochranu geotermálnych vôd pre vodohospodárov, odbornú verejnosť, pracovníkov štátnej správy, vodohospodárskych pracovní-

Dunaji s pestrým programom a vecnými cenami.

- Interaktívna mobilná výstava pre deti a širokú verejnosť**, ktorá demonštratívny, hravým a výchovným spôsobom hovorí o význame vody.

Plánované akcie

- Exkurzia, určená žiakom vo veku 12 až 15 rokov** v priestoroch Výskumného ústavu vodného hospodárstva, program sa skladá z návštevy hydrotechnických laboratórií a Národného referenčného laboratória a z premietania filmu s vodohospodárskou tematikou. V hydrotechnických laboratóriách VÚVH sa žiaci oboznámia s unikátnym modelom mosta Apollo na Dunaji v Bratislave a modelom obtokového tunela na Hrone v Banskej Bystrici. Exkurzia je plánovaná do konca roka 2013.
- Krátky film o význame vody**, dôsledkoch znečisťovania vodných zdrojov, povodní a sucha, ekonomickom využívaní vôd pre širokú verejnosť, učiteľov a študentov na stredných školách.

Všetky spomínané výstupy projektu sú dostupné v „Materiáloch na stiahnutie“ alebo v „Aktualitách“ na webovej stránke www.vodajezivot.sk.

Ing. Renáta Grófová

Slovenská agentúra životného prostredia

Spoznajte vodu hrou

Obyvatelia Banskej Bystrice a Košíc dostali jedinečnú príležitosť, ako prví navštíviť interaktívnu výstavu *Voda je život*. Jej cieľom je zábavnou formou sprostredkovať deťom informácie o vode, potrebné na to, aby si uvedomili jej význam pre život. Deti sa môžu dozvedieť, ako koluje voda v prírode, aké je percentuálne zastúpenie jednotlivých skupenstiev vody na Zemi, aká je spotreba vody na Slovensku a v iných krajinách, kde doma míňame najviac vody a ako sa dá táto spotreba znížiť. Pomocou špeciálneho prístroja si môžu odmerať, koľko vody je v ľudskom tele.

Otvorenie výstavy *Voda je život* na Radnici v Banskej Bystrici

Čo obsahuje výstava?

Výstava odhalí nejedno tajomstvo o vode i jej obyvateľoch. Je zostavená z týchto častí: Voda v prírode, Voda a jej ochrana, Voda a jej znečisťovanie, Voda a povodie, Voda a klimatické zmeny, Voda a zdroje pitnej vody. Na výstavnej ploche 200 m² je nainštalovaný centrálny informačný panel s miestami na sedenie v tvare vodných kvapiek a možnosťou oddychu, ale aj diskusie o tom, čo návštevníkov zaujalo. Deti si môžu z kvapiek vytvoriť logo výstavy, zarybárčiť si v „potoku“, zahrať sa na detektívov, ktorí identifikujú zvuky vody v domácnosti a postavíť dobrý a zlý dom z obrovských puzzle. Na mape Slovenska môžu označiť najväčšie rieky a vodu naplniť koryto regulovaného a neregulovaného vodného toku.

Výstava z Banskej Bystrice a Košíc poputuje aj do ďalších miest Slovenska.